

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Απ. 1, 10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΙΘ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 839	Τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου 17 Ἰανουαρίου 2013	Συντάκτης † ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
---	--	---

Ὁ Μέγας Ἀντώνιος (περιστατικά ἀπὸ τὴ ζωὴ του)

ΣΗΜΕΡΑ ἡ Ἐκκλησία μας ἐορτάζει τὸν Μέγα Ἀντώνιο. Θὰ ποῦμε μερικά διδακτικά ἀπὸ τὴ ζωὴ του.

* * *

Ὁ ἅγιος Ἀντώνιος γεννήθηκε τὸν τρίτο αἰῶνα μετὰ Χριστόν, τὴν ἐποχὴ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, στὴν Ἀλεξάνδρεια. Εἶχε εὐσεβεῖς ἀλλὰ καὶ πλουσίους γονεῖς, ποὺ πεθαίνοντας τὸν ἄφησαν κληρονόμο μεγάλης περιουσίας. Γράμματα ὅμως δὲ θέλησε νὰ μάθῃ.

● Νέος στὴν ἡλικία πήγαινε στὴν ἐκκλησία. Μιὰ Κυριακὴ ἄκουσε στὸ εὐαγγέλιο νὰ λέῃ ὁ Χριστὸς στὸν πλούσιο ἐκεῖνο νέο ποὺ ζητοῦσε τὴν τελειότητα: «*Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὑπάγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς*» (Μαθ. 19,21), νὰ πουλήσῃ δηλαδὴ τὰ ὑπάρχοντά του καὶ νὰ τὰ δώσῃ στοὺς φτωχοὺς. Κ' ἐμεῖς τὸ ἔχουμε ἀκούσει αὐτὸ πολλές φορές, ἀλλὰ δὲ μᾶς κάνει τόση ἐντύπωση. Ἐκεῖνος τ' ἄκουσε γιὰ πρώτη φορά, καὶ δὲ χρειάστηκε νὰ τὸ ξανακούσῃ. Ἀμέσως εἶπε: «*Αὐτὸς ὁ λόγος ἀρμόζει σ' ἐμένα*». Καὶ μόλις βγήκε ἀπὸ τὴν ἐκκλησία, εἶχε πάρει τὴν ἡρωϊκὴ ἀπόφασιν καὶ προχώρησε· πούλησε ὅλα ὅσα κληρονόμησε, τριακόσια ἐκλεκτὰ χωράφια, ἔδωσε τὰ χρήματα στοὺς φτωχοὺς, κι ἀφοῦ φρόντισε γιὰ τὴν ὀρφανὴ μικρὴ ἀδελφὴ του ἀνεχώρησε καὶ βγήκε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν, στὴν ἔρημον. Ἐκεῖ ἔζησε πολλὰ χρόνια, ὀγδόνταπέντε καὶ πλέον. Ποιὸς μπορεῖ νὰ μιμηθῇ τὸ σκληρὸ ἀγῶνα του ἐκεῖ ἐναντίον τῶν δαιμόνων;

● Στὴν Ἀλεξάνδρεια ὑπῆρχαν σοφοί, ποὺ διάβαζαν βιβλία πολλά. Αὐτοὶ ἄκουσαν τὴ φήμην του κι ἀποροῦσαν, πῶς ἓνας ἀγράμματος κατάρθωσε νὰ φτάσῃ σὲ τέτοια ἐπίπεδα. Πῆγαν λοιπὸν καὶ τὸν βρῆκαν στὴν ἔρημον. Τὸ ρωτᾶνε:

—Ἐμεῖς κοπιᾶζουμε διαβάζοντας Πλάτωνα, Ἀριστοτέλη, τόσοι σοφοὺς. Ἐσὺ τί βιβλία διαβάζεις;

—Ἐγώ, λέει, μελετῶ βιβλία ποὺ ἐσεῖς δὲν τὰ προσέχετε.

—Ποιά εἶνε τὰ βιβλία αὐτά;

—Εἶνε τὰ βιβλία τοῦ Θεοῦ ποὺ βρίσκονται μπροστά μας. Πρῶτο βιβλίον εἶνε ὁ ἥλιος ποὺ μᾶς φωτίζει τὴν ἡμέρα, μᾶς θερμαίνει, μᾶς ζωογονεῖ. «*Μέγας εἶσαι, Κύριε, καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου*». «*Δόξα σοι τῷ δεῖξαντι τὸ φῶς...*» (καὶ μέχρι σήμερα πράγματι ἡ ἐπιστῆμη δὲν ἔχει πεῖ τὴν τελευταία λέξιν της, ἀλλ' ἀκόμη μελετᾷ τὸν ἥλιον). Ἄλλο βιβλίον εἶνε ἡ σελήνη μετὰ τὸ κατανυκτικὸν της φῶς τὴν νύχτα. Βιβλίον εἶνε ἡ γῆ ποὺ κατοικοῦμε. Βιβλίον ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη καὶ ἀπέραντος, βιβλίον οἱ ποταμοί, βιβλίον τὰ φυτὰ καὶ τὰ δέντρα, βιβλίον τὰ ζῶα καὶ τὰ πουλιά, βιβλίον ὅλα αὐτὰ ἀπὸ τὰ μικρότερα ἕως τὰ μεγαλύτερα. Βιβλίον εἶνε ἡ φύσις. Αὐτὰ εἶνε, λέει, τὰ βίβλια ποὺ διαβάζω καὶ μελετῶ. Καὶ θαυμάζω καὶ λέω κ' ἐγώ: «*Τίς Θεὸς μέγας ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν; σὺ εἶ ὁ Θεὸς ὁ ποιῶν θαυμάσια (μόνος)*» (Ψαλμ. 76, 14-15).

Ἔμειναν κατάπληκτοι κ' ἔφυγαν σκεπτικοί.

● Ἡ φήμη τοῦ Μεγάλου Ἀντωνίου ἔφθασε μέχρι τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος τὸν θαύμαζε καὶ τοῦ ἔστειλε μιὰ ἐπιστολή. Ὅταν ἔλαβε τὴν ἐπιστολήν στὴν ἔρημον, οἱ μαθηταὶ του ἔλεγαν:

—Πόσο τιμᾷ ὁ βασιλεὺς τὸ διδάσκαλό μας!

Ὁ Μέγας Ἀντώνιος εἶπε:

—Θαυμάζετε ποὺ ἓνας ἐπίγειος βασιλεὺς ἔστειλε σ' ἐμένα ἐπιστολήν; Νὰ θαυμάζετε, ὅτι ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ Κύριος τῶν κυριευόντων, ἐνώπιον τοῦ ὁποῖου ὅλοι οἱ βασιλεῖς εἶνε ἓνα μηδενικόν, μᾶς ἔστειλε γράμμα. Καὶ τὸ γράμμα του εἶνε ἡ ἁγία Γραφή. Τὸ διαβάζουμε ἄραγε μετὰ ἀνάλογο ἐνδιαφέρον;

Θυμᾶμαι, ὅτι ὅταν ὡς στρατιωτικὸς ἱερεὺς βρέθηκα κ' ἐγώ σὲ ἓνα προκεχωρημένο φυλάκιο εἶδα ἀπὸ πίσω, χωρὶς νὰ με ἔχη ἀντιληφθῇ,

ένα στρατιώτη που κάτι διάβαζε και έκλαιγε. Τὸν πλησίασα. Τί διάβαζε; Εἶχε λάβει γράμμα ἀπὸ τὴ μάνα του. Ὅπως λοιπὸν αὐτὸς ἀλλὰ καὶ ὄλοι μας, ὅταν λάβουμε γράμμα ἀπὸ πρόσωπο ἀγαπημένο, τὸ διαβάζουμε καὶ τὸ ξαναδιαβάζουμε, κατὰ παρόμοιο τρόπο, λέει ὁ Μέγας Ἀντώνιος, πρέπει νὰ διαβάζουμε — καὶ νὰ ἐφαρμόζουμε— τὴν ἀγία Γραφή.

● Ἀλλὰ ὁ ἅγιος Ἀντώνιος, ὅπως εἶπαμε, εἶχε πόλεμο ἀπὸ τὸν πονηρὸ. Κάποτε, σὲ στιγμὴ πειρασμοῦ, ὁ σατανᾶς τοῦ εἶπε: «Ἀντώνιε, ἄλλος ἀπὸ σένα δὲν ὑπάρχει. Εἶσαι ὁ πιὸ ἅγιος πάνω στὴ γῆ...». Ἐπικίνδυνος ὁ λογισμὸς τῆς ὑπερηφανείας. Ὁ Μέγας Ἀντώνιος τὸν ἐδίωξε. Ἄκουσε ὅμως τότε καὶ μιὰ ἄλλη φωνὴ ἀπὸ τὸ Θεό:

—Θέ'ς νὰ δῆς, ποιὸς εἶνε ὁ πιὸ ἅγιος; Πήγαινε κάτω στὴν Ἀλεξάνδρεια (στὴ μεγάλη πόλι μὲ τὸν πλοῦτο καὶ τὴ διαφθορά), κ' ἐκεῖ θὰ τὸν βρῆς.

Κατεβαίνει στὴν Ἀλεξάνδρεια. Κι ἀφοῦ πέρασε κεντρικὰ κι ἀπόμερα μέρη, φθάνει μπροστὰ σ' ἕνα ὑπόγειο. «Ἐδῶ», τοῦ εἶπε ἄγγελος Κυρίου, «κατοικεῖ ὁ πιὸ ἅγιος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου». Ὅταν μπῆκε εἶδε ἕνα τσαγκάρη.

—Ἐσὺ, τὸν ἐρωτᾷ, τί κάνεις; Πῶς ζῆς;

—Σηκώνομαι τὸ πρωῖ καὶ κάνω τὸ σταυρὸ μου. Μαζεύω τὴ γυναῖκα καὶ τὰ παιδιὰ μου, κάνουμε προσευχὴ καὶ διαβάζουμε τὸ Εὐαγγέλιο. Μετὰ ἔρχομαι ἐδῶ στὸ τσαγκαράδικο καὶ δουλεύω. Ἀπ' ὅ,τι βγάζω, δίνω καὶ σὲ κανένα πιὸ φτωχό. Κλαίω γιὰ τ' ἁμαρτήματά μου καὶ ζητῶ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ.

—Δὲν κάνεις τίποτ' ἄλλο;

—Τίποτ' ἄλλο.

Καὶ θαύμασε ὁ Μέγας Ἀντώνιος.

Μπορεῖ νὰ πᾶς στὸ Ἅγιο Ὄρος καὶ ν' ἀσκητεύῃς σὲ μιὰ σπηλιά, κι ὅμως νὰ πᾶς στὴν κόλασι. Καὶ μπορεῖ νὰ μείνης μέσα στὴν πιὸ διεφθαρμένη πόλι καὶ κοινωνία, καὶ νὰ ζήσης ὄχι μόνο μὲ σωφροσύνη ἀλλὰ καὶ μὲ παρθενία.

Κάτι ἀκόμη.

● Στὴν ἐποχὴ τοῦ Μεγάλου Ἀντωνίου ζοῦσε στὴν Ἀλεξάνδρεια ἕνας τυφλὸς θεολόγος. Λεγόταν Δίδυμος καὶ ἤξερε ἀπ' ἔξω τὴν ἀγία Γραφή. Τὸν συνήντησε λοιπὸν ὁ Μέγας Ἀντώνιος καὶ τοῦ λέει:

«Μὴ λυπᾶσαι ποὺ δὲν ἔχεις μάτια σωματικά. Τέτοια μάτια ἔχουν καὶ οἱ μυῖνες καὶ τὰ κουνούπια κι ὅλα τὰ ζῶα. Ἐσὺ ἔχεις ἄλλα μάτια, μάτια ἀγγελικά, ποὺ βλέπουν τὸ Θεὸ καὶ τὸ φῶς του».

«Μακάροι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὁψονται» (Ματθ. 5,8). Σήμερα οἱ ἄν-

θρωποι εἶνε τυφλοί. Μέσ' στοὺς χίλιους πόσοι βλέπουν;

● Ἐνας ἀπὸ κείνους ποὺ τὸν πλησίασαν καὶ τὸν γνώρισαν ἀπὸ κοντά, ὁ ἀββᾶς Σισώης, εἶπε: «*Ἀν εἶχα ἕνα λογισμὸ τοῦ Ἀντωνίου, «ἐγίνοντο ὄλος πῦρ»*» (9' ΕΠΕ Φιλοκαλία 1,664). Θαυμάζω, λέει, τὸν Μέγα Ἀντώνιο. Ἐμεῖς δὲ σκεπτόμαστε τὸ Θεό, ἐνῶ αὐτὸς συνεχῶς ἐκείνον σκέπτεται. Δός μου, λέει, Θεέ μου, ἕνα λογισμὸ ἀπὸ τοὺς λογισμοὺς ποὺ εἶχε ὁ ἅγιος Ἀντώνιος, καὶ θὰ γίνω «ὄλος πῦρ».

Ὁ ἅγιος Ἀντώνιος ἐζήσε ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν αἵρετικῶν ἀρειανῶν, καὶ τοὺς πολέμουσε. Κυρίως ὅμως πολέμησε τὸ σατανᾶ στὴν ἔρημο. Καὶ ἔφτασε, παρακαλῶ, νὰ περάσῃ τὰ ἑκατὸ χρόνια. Τί ἔτρωγε; Ἦταν φοβερὸς νηστευτής. Ἐτρωγε ἐλάχιστα καὶ ἔπινε νερὸ ἀπὸ τὸ Νεῖλο. Ἔλα, ἐσὺ μὲ τὰ μπιφτέκια σου, νὰ ζήσης 105 χρόνια, ποὺ ἐζήσε ὁ Μέγας Ἀντώνιος! Σήμερα τὸ πρόγραμμα τῶν ἀνθρώπων εἶνε «*Φάγωμεν καὶ πῖωμεν, αὔριον γὰρ ἀποθνήσκομεν*» (Ἠσ. 22,13· Α' Κορ. 15,32). Εἶνε ἐποχὴ τῆς καταναλώσεως. Ἐνῶ ἡ νηστεία εἶνε φάρμακο μακροβιότητος. Ἐξαρτᾶται λοιπὸν καὶ ἀπὸ μᾶς ἡ μακροβιότης.

* * *

Αὐτὰ τὰ λίγα εἶχα νὰ πῶ στὴν ἀγάπη σας. Καὶ τώρα ἐμεῖς τί θὰ κάνουμε; Μιά φορὰ ἄκουσε ὁ ἅγιος Ἀντώνιος τὸ λόγο τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ τὸν ἐφήρμοσε. Ἐμεῖς τ' ἀκοῦμε τ' ἀκοῦμε, καὶ δὲν τὰ πιστεύουμε τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ. Λέει ὁ ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλὸς συμπληρώνοντας τὸν ἅγιο Ἀντώνιο: «Σοῦ λέει ὁ Χριστὸς νὰ πουλήσης ὅλα τὰ ὑπάρχοντά σου καὶ νὰ τὰ δώσης στοὺς φτωχοὺς, καὶ δὲν τὸ κάνεις. Ἐ, τότε κάνε τὸ ἄλλο· δώσε τὰ μισὰ. Οὔτε αὐτὸ τὸ κάνεις; Τότε δώσε τὸ ἐν δέκατο. Τίποτα!». Ἀπόδειξις ὅταν γίνεται ἔρανος: οἱ ἄνθρωποι δὲν ἀνταποκρίνονται γιὰ τὶς ἀνάγκες τῶν ἄλλων. Ἄν ἐφαρμόσουμε τὸ εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ, φτάνει· δὲν ἔχουμε ἀνάγκη ἀπὸ ἄλλα «εὐαγγέλια»: οὔτε τοῦ Νίτσε, οὔτε τοῦ Λένιν, οὔτε τοῦ Μάρξ, οὔτε ὁποιοῦδήποτε ἄλλου. Ἐὰν ἐφαρμόσουμε ὄλοι τὸ εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ, μικροὶ καὶ μεγάλοι, πλοῦσιοι καὶ φτωχοί, ὁ πλανήτης μας θὰ μπορούσε νὰ θρέψῃ τετραπλάσιο πληθυσμό. Ἐνῶ τώρα πεθαίνουν ἀπὸ τὴν πείνα ἄνθρωποι κάτω στὴ Σομαλία καὶ σὲ ἄλλα μέρη.

Ἄς ζήσουμε λοιπὸν κατὰ τὸ Εὐαγγέλιο, ὅπως μᾶς εἶπε ὁ Μέγας Ἀντώνιος. Καὶ ἄς τὸν παρακαλέσουμε, νὰ μᾶς ἀξιῶνῃ νὰ ἐορτάζουμε τὴν ἀγία του ἐορτή. Ἀμήν.

† ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος